

■ یک پروژه موفق متن باز در گیت هاب از شش جز اساسی تشکیل شده است.

□ جز اول – اسناد

مدارک یا اسناد در گیت هاب به صورت کد هستند. «توسعه دهنده شخص ثالث (Third-party developer)» نحوه استفاده از این روش ارائه متن را درک می کند. بنابراین، شانس او برای گرفتن امتیاز بین همکاران و دنبال کنندگان بیشتر می شود. در حال حاضر GitHub دستورالعمل هایی را در مورد نحوه تهیه اسناد، تدوین کرده است.

□ جز دوم – کدها پاسخگوی نیاز عموم باشند

کدها لازم است مجدداً قابل استفاده باشند و مشکلی را رفع کنند که در بین عموم رایج است. برای مثال، تصور کنید در طی توسعه ی یک اپلیکیشن اندرویدی در مبحثی خاص به مشکل برخوردید، این مشکل عمومیت دارد و البته کسی نیز راه حل اوپن سورس و رایگانی را برای آن فراهم نکرده است. اگر شما برای مسئله ی مذکور راه حلی پیاده سازی کنید و آن را روی گیت هاب در قالب یک کتابخانه در اختیار عموم بگذارید، به احتمال زیاد کتابخانه ی شما بسیار سریع توسط سایر توسعه دهندگان شناخته شده، به محبوبیت رسیده و مرتباً در اپلیکیشن های گوناگون مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت.

□ جز سوم – تعداد باگ ها

کد بی عیب و نقص، رویای مشتریان و کابوس یک متخصص QC است. در زندگی واقعی، کد ۱۰۰ درصد کاملاً وجود ندارد. اگر تعداد باگ های کد نوشته شده، کم باشد به احتمال زیاد مخاطب مناسب خود را به دست خواهید آورد. شرکت های بزرگی که کاربر گیت هاب هستند از اینکه یک برنامه نویس بتواند در محصولشان اشکالی پیدا کند بسیار استقبال می کنند. شرکت هایی مانند گوگل (Google) فیس بوک (Facebook) و موزیلا (Mozilla) برای کسانی که باگ هایشان را شناسایی کنند جایزه نقدی در نظر گرفته اند.

معرفی متخصص QC: کارشناس کنترل کیفیت (Quality Control, QC) که جزئی از مدیریت کیفیت است، بر برآورده نمودن و تکمیل پروتکل های کیفیت، تمرکز و توجه دارد. کار اصلی یک متخصص QC اطمینان یافتن از کیفیت استاندارد یک خروجی است.

مفهوم باگ: باگ (Bug) در لغت به معنای حشره است. در برنامه‌نویسی به خطاهای کوچکی که در برنامه به وجود می‌آید، باگ می‌گویند. برای نخستین بار در سال ۱۹۴۵ در دانشگاه هاروارد (Harvard University) خانمی به نام گریس هاپر (Grace Hopper) نخستین مادر و مدرس برنامه‌نویسی، زمانی که در حال عیب‌یابی یک ماشین حساب به نام Mark II بود لغت باگ را به کاربرد. گفته می‌شود که در آن زمان، ماشین حساب از کار افتاده بود و خانم هاپر بعد از مدتی طولانی جست‌وجو متوجه می‌شود که یک سوسک بین قطعه‌های الکترونیکی ماشین حساب، گیر کرده است! و این گونه «باگ» وارد دنیای برنامه‌نویسی شد. به فرایند پیدا کردن و حذف ایرادها از برنامه، دیباگ (Debug) گفته می‌شود.

□ جز چهارم - کیفیت یک کد

کیفیت یک کد با پارامترهای زیر مشخص می‌شود:

- **پارامتر اول -** کد باید به گونه‌ای نوشته شود که نگهداری و گسترش آن در آینده، کار آسانی باشد.
- **پارامتر دوم -** کد باید با استانداردهای پذیرفته شده در زبان برنامه‌نویسی مطابقت داشته باشد.
- **پارامتر سوم -** کد باید قابل خواندن و ساختار یافته باشد. توصیه متخصصان، استفاده از الگوهای طراحی موجود است. زیرا این الگوها راه‌حلی را برای مواجهه با موقعیت‌های تکراری توسعه‌دهندگان ارائه می‌دهند. اگر برای کدهایی که در حال نوشتن آن هستید کتابخانه‌های شخص ثالثی وجود دارند، به جای آزمون و خطا از آنها استفاده کنید.
- **پارامتر چهارم -** کد با کیفیت کدی است که آزموده شده باشد یا به زبان دیگر قابل اعتماد باشد. هر چند عملکرد «رابط کاربری» (Interface) را می‌توان به صورت دستی و انسانی کنترل کرد، ولی کدهای خام به صورت معمول توسط «تست‌های واحدی (Unit Tests)» پوشش داده می‌شوند (کدهای خام مانند سایر کدهای معمول به نظر می‌رسند، ولی برنامه‌نویسان از طریق آنها بخش به بخش عملکرد اجزای برنامه خود را می‌سنجند). در حالت ایده‌آل اگر بتوانیم ۱۰۰ درصد کدهای خام خود را تحت پوشش آزمون‌های واحدی قرار دهیم، به یقین از هر باگ غیر منتظره‌ای در امان خواهیم بود. اما اگر انجام این حجم از تست هزینه‌های ما را سرسام‌آور می‌کند، شاید بهتر باشد حداقل بخش‌های کلیدی و حیاتی کد خود را مشخص کرده و آنها را مورد آزمون قرار دهیم.
- **پارامتر پنجم -** هنگام نوشتن کد، اصول DRY و KISS را به یاد داشته باشید. آنها به بهبود کد شما کمک خواهند کرد.
- **اصل DRY:** خودت را تکرار نکن (Don't Repeat Yourself, DRY) اصلی در برنامه‌نویسی رایج است که به وسیله عدم تکرار یک یا چند خط کد در مکان‌های مختلف برنامه، رعایت می‌شود. درواقع با این کار برای اصلاح قسمتی از برنامه، نیازی به اصلاح قسمت‌های مختلف کد وجود ندارد. این اصل می‌گوید که هر بخشی از برنامه باید یک نمود یکتا، نامبهم و معتبر داشته باشد. برنامه‌نویسان برای رعایت این اصل، کد خود را داخل یک تابع یا کلاس قرار می‌دهند و در موارد موردنیاز تابع را فراخوانی کرده یا یک شی جدید از کلاس می‌سازند. بر طبق این اصل، هر برنامه‌نویس دقیقی پس از نوشتن چند خط اول، مراحل نگهداری یا پشتیبانی از کد خود را آغاز می‌کند.

○ اصل **KISS**: آن را ساده و احمق نگه دار (Keep It Simple, Stupid, KISS) اصلی است که توسط کلی جانسون (Kelly Johnson) معرفی شد. این اصل بیان می کند که اگر سیستم ها به دنبال ساده ترین و بدیهی ترین روش ها برای انجام کارها باشند عملکرد بهتری خواهند داشت. بنابراین، سادگی باید هدف اصلی طراحی سیستم ها باشد و از پیچیدگی های بیهوده اجتناب کرد.

▪ تروایس و یکپارچه سازی کدها

بسیاری از تست های کیفیت کد را می توان اتوماسیون کرده تا به صورت خود کار انجام شوند. ناگفته نماند که کتابخانه هایی نیز برای تست های واحدی وجود دارند، که نوشتن و پیاده سازی آنها را به مراتب ساده تر می سازند. لازم است اشاره کنیم که پروژه های اوپن سورس سنجش کیفیت با سرورهای CI پیکربندی می شوند و وظیفه شان این است که تمامی چک ها یا کنترل های تعریف شده را در حین هر درخواست «Pull» به صورت خود کار اجرا کنند. حال می بایست به این نکته پردازیم که چنانچه یکی از درخواست های «Pull» با پاسخ صحیحی مواجه نشود کاربری که آن را ارسال کرده می بایست علت آن را بررسی کرده و پس از یافتن مشکل نسبت به رفعش اقدام نماید. بد نیست بدانید Travis CI محبوب ترین سرور CI محسوب می شود و می توانید آن را به رایگان به ریپازیتوری عمومی خود متصل کنید.

□ جز پنجم - پشتیبانی فعال

اگر یک راه حل جدید ارسال می کنید باید خود را برای دریافت پاسخ های دیگران آماده سازید. شاید برخی از کاربران، مشکل های موجود را بیان کنند، تغییر جدیدی را پیشنهاد دهند یا فقط پیگیر پروژه باشند. یک قانون خوب در گیت هاب این است که شما باید به فعالیت های کاربران، پاسخ دهید. حمایت از پروژه، تصحیح سریع خطاها و البته باز بودن پروژه برای تغییر، کلید موفقیت شما است. توسعه نسخه های جدید یک پروژه، مزیت بزرگی در بانک اطلاعاتی شما به شمار می رود.

□ جز ششم - مجوز یا سطح دسترسی در گیت هاب

نرم افزارهای متن باز، نرم افزارهای رایگانی هستند. همه برنامه ها و موارد موجود در Github را با یک اخطار کوچک و تا جایی که مجوزهای برنامه اجازه می دهند، می توان به صورت رایگان استفاده کرد. به دلیل تمایل زیادی که برای به اشتراک گذاری و باز کردن فایل های متن باز در جهان وجود دارد، گیت هاب به کاربران امکان انتخاب یک نوع مجوز با دسترسی خاصی را می دهد. به عنوان مثال

- **مجوز Unlicense:** مجوزی بدون شرط و بر اساس متن باز است. این مجوز زمانی صادر می شود که کد مالکیت، عمومی باشد. انجام چندین پروژه عملیاتی، اصلاح و افزودن، برای همه کاربران بدون استثنا در دسترس خواهد بود.
- **مجوز MIT:** کاربران حق استفاده آزادانه از این کد را دارند و با آن قادر به ارائه پیشنهادهای خود هستند. باین حال، کاربران باید حقوق کپی رایت را رعایت کنند. چنین مجوزی از jQuery، .NET، Core و Rails استفاده می کند.
- **مجوز Apache 2.0:** علاوه بر MIT، مجوز ارائه اظهارنامه حق ثبت اختراع را به کاربران می دهد. این مجوز توسط اندروید (Android)، آپاچی (Apache) و سوئیفت (Swift) استفاده می شود.
- **مجوزهای اختصاصی بسته:** در گیت هاب، پروژه هایی با یک مجوز بسته وجود دارند. در پروژه هایی با این مجوز، فقط یک شرکت کننده خاص، امکان دسترسی به داده ها را دارد.

■ صدرنشینان رتبه بندی مخازن گیت هاب

در رتبه بندی فعلی مخازن گیت هاب که برحسب زبان برنامه نویسی و تعداد ستاره های دریافتی انجام گرفته است به ترتیب جاوا اسکریپت (JavaScript) سپس پی اچ پی (PHP) و در انتها جاوا (Java) عنوان های اول تا سوم این رتبه بندی را از آن خود کرده اند. به یاد داشته باشید در دنیای بی انتهای برنامه نویسی، گوی قدرت در دست کسانی است که بی توجه به اصول و قانون های دست و پا گیر، در فکر پیدا کردن راهی بهتر، سریع تر و ساده تر هستند. کسانی که در آینده از آنها به بزرگی یاد خواهد شد.

آشنایی با فایل README و سینتکس Markdown

■ فایل README

چرا هر پروژه ای به یک فایل README خوب نیاز دارد؟

فایل README را می توان یک راهنما دانست که توضیحات مفصلی از پروژه ی قرار گرفته شده در ریپازیتوری GitHub را ارائه می دهد در واقع فایل README فایل توضیحات اصلی پروژه شماست! هر کسی که وارد صفحه پروژه میشه پایین تر از فایل ها این توضیحات رو می بیند و اگر فایل README رو درست ننوشته باشید یا اصلا ننوشته باشید خیلی از کسانی که پروژه شما رو می بینند متوجه کارایی پروژه نمیشوند! و دلایل دیگر عبارتند از:

- یک فایل README خوب می تواند پروژه ی شما را از دیگر پروژه های متن باز متمایز کند و به همین منظور باید فایل README به خوبی خود پروژه باشد.
- این اولین فایلی است که اشخاص هنگام مواجه شدن با پروژه ی شما مشاهده می کنند بنابراین باید قادر باشید پروژه ی خود را به طور مختصر اما جزئی شرح دهید.
- می توانید به کمک این فایل بر روی چگونگی ارائه ی پروژه ی خود تمرکز کنید.

- هنگام نوشتن فایل README در نظر داشته باشید که سایر توسعه‌دهندگان می‌خواهند به کمک این فایل، پروژه‌ی شما را درک کنند.

■ ویژگی‌های یک فایل README خوب

قبل از شروع نوشتن فایل README باید سوال‌های زیر را از خود پرسید:

- انگیزه‌ی شما از توسعه‌ی این پروژه چه بوده است؟
- این پروژه چه مشکلی را حل می‌کند؟
- مزایا پروژه‌ی شما نسبت به سایر پروژه‌ها چیست؟ اگر پروژه‌های شما ویژگی‌های زیادی دارد می‌توانید یک بخش با عنوان Features به فایل README اضافه کنید.

پس از پاسخ به این سوال‌ها باید جزئیاتی را در نوشتن فایل README رعایت کنید.

□ عنوان پروژه

شما می‌توانید نام پروژه را در عنوان فایل README وارد کنید که توصیف‌کننده‌ی کل پروژه است و به سایر افراد در درک هدف اصلی این پروژه کمک می‌کند.

□ توضیحات

بخش توضیحات را می‌توان جنبه‌ی بسیار مهمی از فایل README دانست که به کمک آن می‌توانید پروژه‌ی خود را به سایر توسعه‌دهندگان یا حتی کارفرمای بالقوه ارائه دهید. همچنین توجه داشته باشید که کیفیت توضیحات می‌تواند پروژه‌ی شما را از یک پروژه‌ی بد، متمایز کند.

- برنامه‌ی شما چه کاری انجام می‌دهد؟
- دلیل شما برای استفاده از فناوری‌های فعلی چه بوده است؟
- با چه چالش‌های روبرو شده‌اید و چه ویژگی‌های امیدوارکننده‌ای در آینده به این پروژه اضافه می‌شود؟

□ فهرست مطالب (اختیاری)

اگر فایل README شما بسیار طولانی باشد، بهتر است فهرست مطالب را به فایل README پروژه‌ی خود اضافه کنید تا کاربران راحت‌تر به آنچه که نیاز دارند، دسترسی پیدا کنند.

□ نحوه‌ی نصب و پیکربندی پروژه

اگر پروژه‌ی شما یک نرم‌افزار یا برنامه‌ای است که نیاز به نصب یا پیکربندی داشته باشد باید مراحل لازم برای نصب و پیکربندی پروژه را در فایل README قرار دهید.

□ چگونگی استفاده از پروژه

دستورالعمل‌هایی ارائه دهید که سایر توسعه‌دهندگان یا حتی کاربران عادی قادر باشند از پروژه‌ی شما استفاده کنند. همچنین می‌توانید از اسکرین شات و تصاویری برای نشان دادن پروژه‌های در حال اجرا استفاده کنید. از ساختار و اصول طراحی مورد استفاده در پروژه خود یا کمک‌های بصری استفاده کنید اگر پروژه شما نیاز به احراز هویت مانند گذرواژه یا نام کاربری دارد، این بخش خوبی برای گنجاندن موارد است.

□ اعتبارات شامل

اگر به عنوان یک تیم یا سازمان روی پروژه کار کرده اید، همکاران/اعضای تیم خود را فهرست کنید. همچنین باید پیوندهایی به پروفایل‌های GitHub و رسانه‌های اجتماعی آنها نیز اضافه کنید. و اگر آموزش‌ها را دنبال کرده‌اید یا به مطالب خاصی اشاره کرده‌اید که ممکن است به کاربر در ساخت آن پروژه کمک کند، پیوندهایی به آن‌ها در اینجا نیز وارد کنید.

□ لایسنس (مجوزها)

اضافه کردن لایسنس به پروژه باعث می‌شود تا سایر توسعه‌دهندگان بدانند چه کارهایی را می‌توانند با پروژه‌ی شما انجام دهند و چه کاری نمی‌توانند انجام دهند در اکثر فایل‌های README، این معمولاً آخرین قسمت در نظر گرفته می‌شود

بسته به نوع پروژه‌ای که روی آن کار می‌کنید، و یا موردی که انتخاب می‌کنید، سهمی که پروژه برای شما تعیین می‌کند. انواع مختلفی از مجوزها را داریم می‌توانید از طریق این سایت به انواع مجوزها دسترسی داشته باشید <https://choosealicense.com/>

□ badge

اضافه کردن badge ها ضروری نیست اما به کمک آن‌ها می‌توانید برخی جزئیات کلیدی را به ساده‌ترین شکل ممکن به فایل README اضافه کنید.

داشتن این بخش همچنین می‌تواند برای کمک به پیوند به ابزارهای مهم مفید باشد و همچنین برخی از آمارهای ساده در مورد پروژه شما مانند تعداد فورک ها، مشارکت کنندگان، مسائل باز و غیره را نشان می‌دهد. در زیر یک اسکرین شات از یکی از پروژه‌های است که نشان می‌دهد چگونه می‌توانید از نشان‌ها استفاده کنید:

خوبی این بخش این است که به طور خودکار خود به روز می‌شود.

این نشان‌ها را می‌توانید از نشان‌های میزبانی شده توسط shields.io جستجو و تهیه کنید. آنها تعداد زیادی نشان برای کمک به شما در شروع کار دارند. شما شاید در ابتدا متوجه نشوید که همه آنها اکنون چه چیزی را نشان می‌دهند، اما به مرور متوجه خواهید شد.

□ نحوه‌ی مشارکت در پروژه

اگر برنامه یا پکیجی ایجاد کرده‌اید و می‌خواهید سایر توسعه‌دهندگان در توسعه‌ی پروژه‌ی متن باز شما مشارکت داشته باشند باید دستورالعمل‌های مشخصی را در فایل README قرار دهید.

□ تست ها

برای درخواست خود تست بنویسید. سپس نمونه کد و نحوه اجرای آنها را ارائه دهید. این به شما کمک می کند نشان دهید که مطمئن هستید که پروژه شما بدون هیچ چالشی کار می کند و این کار باعث می شود افراد دیگر نیز به آن اعتماد کنند.

□ امتیاز اضافی

- آن را به روز نگه دارید - یک روش خوبی است که مطمئن شوید فایل شما همیشه به روز است. در صورت وجود تغییرات، حتما فایل را در صورت لزوم به روز کنید.
- یک زبان را انتخاب کنید - همه ما از مناطق مختلف جهان و با زبان های مختلفی صحبت می کنیم. اما این بدان معنا نیست که باید کد خود را به زبان محلی ترجمه کنید. نوشتن README به زبان انگلیسی بهتر زبان خواهد بود زیرا انگلیسی یک زبان پذیرفته شده جهانی است. اگر مخاطب هدف شما با زبان انگلیسی آشنا نیست، ممکن است بخواهید در اینجا از ابزار مترجم استفاده کنید.

□ بسته بندی کنید

همه چیزهایی که برای بهبود فایل های README یا حتی شروع نوشتن اولین فایل خود به آن نیاز دارید، وجود دارد. در این مرحله من مطمئن هستم که شما در موقعیتی هستید که می توانید یک راهنمای تعاملی و اطلاعاتی را به پروژه بعدی خود یا حتی پروژه موجود اضافه کنید و پروژه خود را برجسته کنید. ابزارهای زیادی وجود دارد که می توانید از آنها برای ایجاد خودکار README برای پروژه خود نیز استفاده کنید، اما همیشه روش خوب این است که قبل از حرکت به سمت اتوماسیون آن را به تنهایی امتحان کنید

- Make a README
- README Generator
- README

<https://www.freecodecamp.org/news/how-to-write-a-good-readme-file/>

<https://rahuldkjain.github.io/gh-profile-readme-generator/>

<https://github.com/kefranabg/readme-md-generator>

نام فایل هم باید حتما README.md باشد